

Pròleg

DONES D'HEURA neix de la trobada entre dues artistes: M. Rosa Vila, pintora, i Marta Pérez i Sierra, poeta. Com l'heura abraça el mur, en fusió íntima, així es van abraçar els versos de la poeta als quadres de la pintora, els van penetrar, van impregnar-los fins a tal punt que la pintura agafà el color de la paraula i la paraula el de la pintura, i es desdibuixaren els límits i en nasqué una creació nova, enriquida, que ara teniu a les mans.

Els versos de DONES D'HEURA bateguen amb tots els colors dels quadres que els van inspirar. Encara que no tingueu les pintures al davant, no us serà gens difícil sentir-ne el batec i endinsar-vos en el cromàtic món simbòlic de l'autora. Se us desplegarà davant els ulls tota la paleta de la poeta-pintora: "color de suc de mango" ("Tisoires"), "Present de llavis vermells al folre de vellut negre" ("L'altra"), "En grocs em penso, quan vull ser, / serenament, blau intens" ("Grocs"), "blau silenci a les butxaques" ("Ombres"). Colors intensos, carregats de significat, per pintar tots els matisos de les dones d'heura. Bellesa en el camí del mur i en les mirades d'aquestes dones que abracen murs i tanques, que s'allarguen fins més enllà de qualsevol límit amb el desig de contactar, d'acaronar, de dialogar.

Perquè aquest poemari és un cant, des del primer poema fins a l'últim, a l'experiència femenina de viure en relació. Amants, amigues, mestres, pares, mares, germanes i germans: les dones d'heura s'atreveixen a viure plenament la complexitat de la trobada amb l'altre, amb l'altra. El camí de la relació parteix sempre d'una mateixa, del que és, i s'enfila, heura incansable, cap a la trobada. En aquest procés, la dona esdevé rosella, mosaic, paisatge. De la fragilitat i bellesa de les flors vermelles de maig, les dones d'heura de

Marta Pérez retroben la força per arribar a la totalitat, a la unió plena del món interior amb el món exterior. El camí passa inevitablement per la versatilitat, per la consciència dels milers de fragments que ens configuren, que ens fan ser el que som. Un autoconeixement necessari que es nodreix de la mirada exterior però que no s'hi queda, sinó que gira els ulls cap a ella mateixa, cap a la pròpia experiència de ser dona en relació amb el món i amb els altres. En aquest procés, que no és altra cosa que l'experiència de la vida, la dona heura traspasa el límit del mirall, assumeix el risc de desmembrar-se, de veure's la imatge esmicolada en mil pedaços de mosaic: "Ets Alícia darrere el conill blanc, / sense temença per la identitat" ("Mosaic"). El perill, al capdavant, es pot conjurar abraçant la pedra encara amb més força, enfilant els ulls cap al cel, cap a l'infinit.

Després de la fragilitat de la dona rosella, que viu tanmateix amb consciència i entesa la soledat, l'oblit i els dubtes, ens atrapa el mosaic, la dona valenta que es desmunta per tornar-se a muntar i que ho fa sense perdre ni un dels fragments que la configuren. Sense perdre's. Tot i que en els primers poemes d'aquesta part, "Quadre" i "Lluna", la dona existeix a través de la mirada exterior —la dona és pintada, mirada, "sóc la tela on pintes mons particulars" ("Quadre"), "l'aigua del meu dolor, / closa en el calze del teu pinzell" (Lluna)—, a "Mar" el jo poètic femení recupera la veu en primera persona, "escric Neruda", i aquest primer pas, que necessita per construir-se ("Només aprenc a ser jo"), li dona l'impuls per enfilarse, dona heura sempre, als terrats, als punts de fuga, a les prestatgeries atapeïdes de llibres. Al cosmos. El món simbòlic de Marta Pérez està ple d'imatges del cosmos, elements de la natura que serveixen a l'autora per crear una atmosfera pròpia. La seva veu poètica té el timbre dels astres, del mar, de les plantes, de les flors, de la sal, de les pedres. També del metall, que esquinça silencis i amenaça

amb l'òxid. L'heura s'arrela a la terra i busca el cel, rep la pluja i s'hi fa amiga, amant, companya. Esdevé, finalment, dona paisatge.

“Seré jo / el dia que sigui terra” (“Paisatge”): La dona heura només pot ser en plenitud, només pot ser si és paisatge. Totes les aigües de dins, el món emocional que amara i embat, que a voltes colpeja i a voltes acarona, s'abracen a la terra i es fonen en ella, amb ella i per ella. La dona paisatge esclata en rialles, té tota la vida a les mans. Recol·loca el passat i trepitja amb peu ferm el present. “Tot torna a ser al seu lloc”, diu a “Ombres”, una evocació deliciosa d'un paisatge extern (el camí de Tamariu) recorregut fa moltes vides, en què la nostàlgia té el color de l'afecte i de la certesa d'estar en pau amb la vida viscuda. Anhelosa de llum, la dona paisatge surt a la trobada de la relació d'una manera distinta de la dona rosella, fràgil i trencadissa, i de la dona mosaic, la que es dispersa abans de trobar-se i recompondre's. La dona paisatge esclata en el riure, en el plaer, en el sexe: “Sospir quan recullo l'estrèpit / de la tendresa als engonals” (“Moviment”). La dona paisatge camina impregnada de tots els colors de la terra, de l'aigua, de la fusta, del foc i del metall, “Descalça camino els colors del teu cos”, i fa “petons de vi per a l'oblit”, segura de trobar encara, sempre, un tram de paret on abraçar-se.

Enfileu-vos pel caire d'aquests versos com ho fan les dones d'heura: enclavades a la terra però obrint-se camí, paret amunt, fins a tocar el cel.

SÒNIA MOLL

Dona

Tu i jo som dones d'heura.
Embellim murs i tanques
en establir diàleg.
Som catifa de somnis,
graons de sol,
un vals d'arrels menudes.
Dia a dia inventem la no-rutina.
Amb els peus fermes
ens vestim d'aire
per ballar amb estels.
Som dones d'heura,
podem ser alades,
arrel, estiu, bressol,
deix... i mans!
Sobretot mans obertes,
fulles que acaronen pedres.
Suspeses en el vertigen blau
que ens teixeix.
Llaços que nuen mans.

Gàbia

He fet un clot dins el llit de la memòria
i l'he dissimulat amb fulles d'amarant
arrabassades de les ales d'un àngel.
Tinc la melangia, que em repta,
presonera
en una gàbia de plomes trenades.

Horitzó

He xuclat l'horitzó en voler aturar una fada.
Estels al mar. Núvols d'algues i coralls.
La lluna, cua de dofí.
Els vaixells enfonsats, funàmbuls,
suren a l'alba.
Tu
em fas vomitar el límit blau
i te'n fas una corbata.
Un altre dia me'n faré un barret d'ales
amb el fil invisible
i, amb compte, colliré escuma
per fer un ram de les ones tacades
de roig de la vesprada.
Sola, passejaré pel camí de ronda
fins a oblidar-te.